Published and distributed under permit (No. 751), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XXIX. | ЧИСЛО 45. | ДЖЕРЗИ СИТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 24-го ЛЮТОГО, 1921. | VOL. XXIX. | No. 45. | JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, FEBRUARY 24, 1921. | THREE CENTS

Американський Уряд висилає ноту до Ліґи Народів в справі мандатів.

ВАШІНҐТОН, 22. лютого. — Секретар стейту Колбі має вислати до Ради Ліґи Народів ноту від американського уряду, в котрій має домагатися, щоби Ліґа застановлялася над мандатами ріжних держав, а передовсім над мандатом над Мезопотамією в Азії та Япом в Африці.

Ся нота замітна тим, що попереднього разу американський уряд відносився в справі мандатів до правительства Англії, що держави Европи пояснили як признаннє аліянтам, а не Лізі Народів, права постановляти мандати.

КОМІТЕТ СЕНАТУ ПОСТАНОВЛЯЄ БУДЖЕТ НА 175.000-НУ АРМІЮ.

Збільшив видатки на воздушну фльоту.

ВАШІНҐТОН, 22. лютого. — Субкомітет сенату для військових справ голосував нині за фондами для 175.000-ної армії. Ухвала збільшує також видатки на воздушну фльоту з 4 міліонів, ухвалених комітетом палати послів, на 7,800.000 долярів.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ ПРЕЗИДЕНТА ГАРДІНҐА.

СТ. ОҐЕСТІН, Флорида, 22. лютого. — Хоч будучий президент Злучених Держав ще не видав урядового комунікату про склад свого кабінету міністрів, мимо того кабінет уже готовий і представляється ось так:

Секретар стейту — Чарлс Еванс Гюс з Ню Йорку.
Секретар скарбу — Андру В. Мелон з Пенсилвенії.
Секретар війни — Джан В. Вікс з Месечузетс.
Генеральний прокуратор — Гарі М. Доверті з Огайо.
Генеральний постместер — Вил Г. Гейз з Індіяни.
Секретар фльоти — Едвін Денбі з Мішіґен.
Секретар внутрішних справ — А. Б. Фол з Ню Мексико.
Секретар рільництва — Генрі Волес з Айови.
Секретар торговлі — Герберт Гувер з Каліфорнії.
Секретар праці — Джеймс Дж. Дейвис з Пенсилвенії.

РОБІТНИЧІ ЮНІЇ ЛАГОДЯТЬСЯ ПЕРЕПЕРТИ ЗАКОНИ ОБОРОНЮЮЧІ ПРАВО ОРГАНІЗАЦІЇ.

ВАШІНҐТОН, 22. лютого. — Предсідателі ріжних вседержавних та междержавних трейд юніонів відбули вчера засіданнє, на котрім принято начерк закона, котрий вони будуть старатися переперти в американських законодатних властях, а котрий дає юніям право організуватися без огляду на умови межи поодинокими робітниками та предприємцями.

Сей законопроект бувби звернений проти судового рішення в справі Гечмен Ковл енд Ковк Ко., в якім найвисший суд Злучених Держав орік, що умова, заключена межи поодинокими робітниками та працьодавцями, котрою робітники зобовязалися не приступати до юній, є важна перед правом, і що компанія має навіть право позивати о відшкодованнє юнію, коли вона приймe такого робітника.

Він звертаємся також проти порішення суду в справі Дюплекс Прінтінґ Ко., в котрім найвисший суд орік, що так званий „помічний бойкот", себто намова покупців не купувати товарів, вироблюваних страйколомами підчас страйку, є безправний та може бути підставою позву о відшкодованнє.

РОБІТНИКИ, БУДУЮЧІ КОРАБЛІ, ВІДКИДАЮТЬ ЗНИЖКУ ЗАПЛАТИ.

ВАШІНҐТОН, 22. лютого. — Уряд Американської Федерації Праці подає до відома, що робітники по шипярдах на цілім побережу Атлянтійського Океану та Мексиканського заливу відкинули принятте знижки їх заплати о 10 процент, як се пропонували властителі шипярдів.

Знижка відносилася до 45.000 до 50.000 робітників, занятих в 12 шипярдах Атлентик Ковст Шипбилдінґ Асосіейшен. Знижка мала увійти в силу дня 1. марта.

ВІДГОМІН СКАНДАЛУ В КОНҐРЕСІ.

ВАШІНҐТОН, 22. лютого. — Сварка межи конґресменами Блентоном та Самнерсом, котра почалася кілька днів тому скандальною сценою в палаті послів, дійшла нині до дальшої стадії: Конґресмен Самнерс візвав свого противника, щоби він зложив 1.000 долярів як заклад, що він зможе доказати, що то він устеріг скарбницю Злучених Держав перед втратою, яка її грозила на случай підвисшення діет конґресменам. Самнерс пропонував, щоби роземний суд складався з членів палати послів або організації Американ Ліджен.

У відповідь на се, конґресмен Блентон вислав лист до Самнерса, в котрім писав:

„Хоч я мусів зазначити, аби се зробити, мимо сього посилаю вам чек на 1.000 долярів. І прошу вас зробити те саме до пятьох днів. Сі гроші мають бути наш заклад. Справа має бути предложена комітетови пятьох горожан міста Делас в Тексас". І тут він пропонує одного горожанина сего міста на предсідателя, другого на члена, а щодо вибору трох инчих горожан родинного міста свого суперника дає право йому. Гроші програвшого мають бути виплачені не виграваючому, але „Американському Леґіонови".

Один член конґресу заважає, що визов показує, що підвисшати дієти конґресменам зовсім не потреба...

ГОДЯТЬСЯ НА ЗАКОН ІМІГРАЦІЙНИЙ.

ВАШІНҐТОН, 22. лютого. — Конференція представителів сенату та палати послів, котра мала вирівнати ріжниці межи законопроектом про обмеженнє імігації, ухваленим в сенаті, а законопроектам, ухваленим в палаті послів, згодилася уже, що імігація має бути обмежена на 15 місяців, починаючи від найблизчого цвітня, що імігація має обмежитися до 3 процент числа старих імігратів та що основою обмеження має бути число імігрантів в 1910. році.

НОВІ НЕПОКОЇ НА СТРАЙКОВІМ ТЕРЕНІ З ОЛБАНІ.

ОЛБАНІ, Ню Йорк, 22. лютого. — В ріжних частях міста почалися наново заворушення через страйк стріткарових робітників. Страйкові пикети почали намовляти пасажирів не їхати стріткарами. Поліція каже, що до стріткар віддано два вистріли. Оба вони поцілили возаа. В західній части міста панувало велике заворушеннє, підчас котрого одного полісмена вдарено каменем в голову.

ВИБОРИ ДО ПРУСЬКОГО СОЙМУ.

Виборці за демократичними і соціялістичними партіями; — комуністи в значній меньшости.

БЕРЛІН, 21. лютого.—Вислід виборів до сойму Прусії представляється після дотеперішних обчислень ось-як:

Націоналісти	35 послів;
Народовці	34 „
Центровці	24 „
Демократи	14 „
Соціялісти	59 „
Незавнисимі соціялісти	15 „
комуністи	15 „

Між вибраними демократами є граф Беристорф, бувший німецький амбасадор у Вашінґтоні.

ПОЛЬСЬКЕ ВІЙСКО НАД НІМЕЦЬКОЮ ГРАНИЦЕЮ.

Німці кажуть, що аліянти можуть вислати Поляків на німецькі краї.

БЕРЛІН, 19. лютого. — Др. Ґеслер, німецький міністер війни говорив в Гамбургу про наслідки, які потягнуло-б за собою відкиненнє париської програми відшкодовання.

Він сказав, що над східною границею Німеччини є 200.000 польського війська, якому імовірно аліянти позволили би напасти на Шлеск і другі німецькі провінції, як би показалось, що лондонська конференція скінчилась невдачею.

Але мимо того, він сказав, жадне німецьке правительство не приняло би париської програми, хотяй би і під погрозами кари.

СТРАЙК І ВОРОХОБНЯ В ІНДІЙСЬКІМ МІСТІ.

ЛОНДОН, 19. лютого. — Телеграма з Бомбаю, в Індії, доносить, що в полудневій Калкутті счинилась поважна ворохобня.

Ранено 7 страйкуючих трамваєвих повізників і кондукторів, коли прибула поліція для здавлення боротьби між стрітками і тими, що заняли їх місця, та звернула на них стріли. Та часті боротьби страйкарі кидали каміням.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ.

Перша сесія Всеукраїнської Національної Ради.

ВІДЕНЬ, 29. січня. — Перша сесія Всеукраїнської Національної Ради, яка обєднує Українців з усіх наших земель, назначена на день 1. лютого с. р. в салі Лерергавс, при Лянґеґассе 12, у Відні.

Українські радикали у Відні.

Закордонна група галицької селянсько-радикальної партії уконституувалась в сей спосіб, що головою вибрано д-ра Кирила Трильовського, заступником голови Степана Гаврилюка, а секретарем Степана Максимюка. До Всеукраїнської Національної Ради делеговано д-ра Кирила Трильовського. Із зголошеннями і запитами звертатись до голови на адресу: Wien, XVIII., Martinstrasse 13.

Група Трильовського віддилилась від давньої радикальної партії і зорганізувалась в нову партію під назвою „Галицька селянсько-радикальна партія".

З видавничого руху у Відні.

Двотомову історичну повість д-ра Осипа Назарука п. з. „Проти орд Джінґісхана" (з 13. століття) починає печатати у Відні київське видавниче товариство „Вернигора". Повість друкувати-меться двокольоровим друком. Спеціяльні ілюстрації до неї робить відомий петербурський артист Модзалевський.

Чудінов (Богну), провідник Української Народньої Партії, пише більші мемуари (спомини), які видають Галичани, щоби познакомити своїх земляків з розвитком Великої України.

Український Просвітний Комітет серед полонених Українців з большевицької армії в Німеччині.

У таборі інтернованих червоноармейців у Вінсдорфі (в Німеччині), заклався „Український Просвітний Комітет" з метою культурного обєднання інтернованих Українців.

Придніпрянські Українці в неволі у польського „союзника" в Тарнові, на Мазурщині.

На Різдвяних святах в Тарнові, в готелі „Брістоль", де міститься Центральне бюро біженців з України, прочитано цілу низку лекцій: О. Шульгина: „Про відносини Ліґи Народів до України"; Л. Чикаленка: „Про антропологічну характеристику української нації"; А. Ніковського: „Наші молоді поети"; Небаром буде ще ціла низка нових лекцій на політичні, громадські, наукові та літературні теми.

Нова українська газета.

Сими днями в Ченстохові, в Польщі, розпічнеться видаванне газети „Громада". Газета буде видаватись українськими громадськими кругами і виходити-ме тричі в тиждень.

Редукція урядів.

Заповіджена міністром польського скарбу редукція урядів уже почалася. В самому міністерстві фінансів знесено дотепер пять урядів, що потягло за собою звільнення 80 урядників. Тільки непомітне число, краще кваліфікованих сил приділено до инших відділів.

НІМЦІ ГОТОВЛЯТЬСЯ ДО ЛОНДОНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Міністри і експерти поїдуть до Лондону з німецькими пропозиціями.

БЕРЛІН, 22. лютого. Др. Валтер Сімонс, німецький міністер заграничних справ, виїде яко голова німецької делеґації до Лондону на конференцію в справі воєнного відшкодовання для аліянтів, яка зачнеться дня 1. марта с. р.

Канцлер Константин Ференбах не братиме участи в конференції. Кажуть, що він не поїде ізза політичного положення в Німеччині, але інші впевняють, що дійсною причиною є се, що він зробив був некорисне враження на конференції в Спа в Бельгії.

Крім д-ра Сімонса має ще виїхати до Лондону двох делеґатів; оба імовірно члени міністерського кабінету. Здається, що сими делеґатами будуть міністер фінансів Вірт і міністер економії Шильц.

Німці приготовляють відповідь на аліянтські домагання в справі відшкодовання і предложення зі своєї сторони. В нарадах над сею справою беруть щодня участь: Гайнріх Куно, з корабельної лінії Гамбурґ-Америка; директор Вільфельд, з фабрики Круппа; і Гуґо Стіннес, промисловий магнат. Вони поїдуть також на лондонську конференцію разом з многими ще другими експертами.

Французи голосять, що Німці в Лондоні не мати-муть нічого до говорення, а тільки приняти услівя. Але Німці заявляють, що вони мають запевнення Англії, що се буде конференція в повнім значінню того слова.

В ПОЛЬЩІ.

Польське правительство не хоче... встрявати в чужі справи".

„Лідове Новіни" доносять, що міністер закордонних справ Бенеш звернувся до польського уряду з проєктом, аби Польща приєдналася до акції проти повороту Габсбурґів на престіл, яку підняла Чехословаччина і Італія. Польський уряд мав відмовитись від того, не вважаючи себе покликаним встрявати в несвої справи.

Непорозуміння...

„Газета Поранна" доносить з Варшави, що в литовській справі на найблизшім засіданню польської комісії для закордонних справ належить надіятися острого конфлікту між польським міністром для закордонних справ Сапєгою і більшістю комісії. Комісія обстоює рішучо негайне зреалізовання т. зв. інкорпораційної програми. Натомісць мін. Сапєга вважає, що се могло би при теперішнім стані справи довести до непорозуміння з Союзом Народів, що могло би відбитися відємно на інтересах польської держави. „Г. П." пише, що на випадок коли би комісія обстоювала далше своє домаганнє, мін. Сапєга звернеться в сій справі до польського сойму.

Польський коридор.

Пат доносить з Парижа, що польський представник Ольшовскі і німецький представник Муцінґ підписали польсько-німецьку конвенцію, відносно комунікації поміж Німеччиною а Східною Прусією через т. зв. „польський коридор".

Недоля української преси в Галичині.

НА МІСЦЕ „ВПЕРЕДУ" МАЄ ВИХОДИТИ „ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ".

ЛЬВІВ, 22. січня. — На місце забороненого Поляками українського соціялістичного дневника **„Вперед"** має зачати виходити нова часопись п. з. **„Земля і Воля"**.

Вона вже давнійше виходила яко тижневик, а тепер мала би бути перемінена на дневник.

Чи на Україні спокійно?

Отримано відомости про те, що після шестигодинного бою **повстанчий отаман Михайло Рішетників заняв місто Канів, де захопив скарбницю й усі советські власти, над якими навіть зробив самосуд.**

Наспіли вістки про бої на зелізнодорожній лінії Київ-Полтава. На короткі періоди часу повстанці заняли були стації Яготин, Березань, Переяслав та Гребінка.

В уличних боях, які минулого місяця відбулись у Винниці, поміж прорвавшимися загонами повстанців та місцевою большевицькою залогою, **міські міліціонери приєднались до повстанців. Вбито богато комуністів.**

Радіо з Варшави, під датою 11-го січня с. р., повідомляє про окруженнє Києва повстанчими загонами. Між иншим вони захопили 25 вагонів фабричного краму, надісланого з Росії в обміну за хліб. Українці поводяться з большевиками безпощадно, шукаючи пімсти за вбитого отамана Ромашенка.

Українська Буковина в румунській неволі.

УКРАЇНЦІ БОЙКОТУЮТЬ РУМУНСЬКІ ШКОЛИ В УКРАЇНСЬКИХ МІСТАХ І СЕЛАХ.

Українське музичне товариство і школа в Чернівцях.

ВІДЕНЬ, 22. січня. — **З днем 1-го січня заведено у всіх буковинських низших і середних школах румунську мову навчання. В місті Кіцмані, в найбільш українському повіті Буковини, зромунізовано українську ґемназію та призначено директором Румуна. Мешканці міста та околиці оголосили бойкот ґімназії.**

В Чернівцях основалось музичне товариство „Буковинський Кобзар". Серед основателів є відома артистка Фільомена Лопатинська. Т-во „Б. К." відкрило музичну школу.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР В ПЕТРОҐРАДІ.

ЛЬВІВ, 22. січня. — Петроградська московська газета „Петроградская Газета" доносить, що в Петрограді істнує окремий український театр, який на Різдво виставив комедію „Сватання на Гончарівці".

Зорґанізовані робітники світа проти поневолення німецького народу.

МІЖНАРОДНЯ ФЕДЕРАЦІЯ РОБІТНИЧИХ СОЮЗІВ ПРОТИ НІМЕЦЬКОГО ВІДШКОДОВАННЯ.

АМСТЕРДАМ, Голяндія, 22. лютого. — Бюро **Міжнародньої Федерації Робітничих Союзів** (трейдс-юніонів) вислала до британського премієра, Ллойда Джорджа телеграму в імени 25 міліонів зорганізованих робітників, в якій взиває делеґатів на лондонську конференцію, щоби не забули, які наслідки мати-муть їх рішення для робітничих кляс.

Телеграма протестує проти відшкодовання, якого аліянти домагаються від Німеччини, котре, як кажеться в сій депеші, звело би робітників Середньої Европи на невільників на протяг їх життя; унеможливило би відбудову Европи, і скріпило би національні ненависти та знищило цивілізацію.

Голод в містах Росії.

УПАДОК ЗЕЛІЗНИЦЬ СПРИЧИНИВ ГОЛОД І ХОЛОД МОСКВИ І ДРУГИХ МІСТ В РОСІЇ.

РИҐА, столиця Латвії, 22. лютого. — Недостача опалу стає гірша з кождим днем.

Про се доносять вісти з Москви, котрі подають також, що ціни хліба, цукру і масла виросли майже до неможливої ціни. Маса майже цілком неможливо дістати.

Велике число урядовців в Москві (яке виносить около 300.000), та червона армія і тайна поліція кажуть, що вецисте міст полягає в знищенню перевозових средств, яке добиває дотепірішню недостачу засобів поживи по містах Росії.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES.		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сити і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На рік	$10.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Жидівська та московська буржуазія а українська революція.

Покликуючися на статтю віденської „Нової Доби", органу закордонної ґрупи Української Комуністичної Партії, ми розкрили, якто суспільні умови на Україні примушують жидівську буржуазію переповняти ряди Комуністичної Партії (большевиків) України. Там було вказано, якто зріст протижидівського руху по українських селах не давав жидівській інтеліґінції та купцям розпливатися по українських селах і якто проти-жидівський характер біло-ґвардейських військ не позваляв їм шукати захисту в тих військах. Як одинока орієнтація лишалося большевицтво. Та большевики зі своїм приходом позносили усі купецькі операції, котрими займалася більшість жидівського населення на Україні, позамикали буржуазні часописи, по яких працювала ціла ґурма жидівських журналістів, та зробили неможливим прожиток для таких професіональних людий, як лікарі, адвокати, і т. п. Як одиноке місце, де можливо заробити собі на хліб, лишився большевицький уряд. А так, як до того уряду не можна було дістатися не будучи членом пануючої партії, то вся та безробітна та безхлібна жидівська інтеліґенція та буржуазія поплила в урядову Комуністичну Партію (большевиків) України.

Щож давала ся партія жидівській буржуазії та інтеліґенції,що до неї приставала?

„Нова Доба" знов виясняє ті всі полекші, права, привілеї, які дістає жидівська інтеліґенція та буржуазія як члени правлячої партії України. Члени її мають ріжні матеріяльні привілеї, які можуть статися поважною приманою для безідейних людий. Члени уряду, правно або безправно, можуть покористуватися більшою частиною добра зібраного для розділення межи населенне. Урядники можуть покористуватися урядовими богацтвами для своїх цілий: приміром, анґлійська аристократка пані Шериден описує, як большевицький торговельний висланник Літвінов давав її виставне принятте, котре вона назвала князівським, і вона також розказує, як Троцький возив її державним автомобілем під збройною (державною!) сторожею до ріжних знакомих з вдячности за те, що вона сповнила йому та другим большевицьким лідерам панську службу: вирізьбила їх подобія в глині... Урядова власть дає нагоду брати хабарі, хабарі не конче в грошах, але в продуктах, зрабованих на селянах та робітниках. Одним словом, влада дає можність експльоатувати, визискувати підвладних собі людий.

В демократичних краях, нагода до урядових перекупств зменчена через контролю народних представителів, парляментів, соймів, рад; через власть судів; та через публичну опінію, через віча, збори, через ґазети. Зрештою, се саме, що урядника вибирається, а не установляється з гори, дає нагоду розвести ліпшу контролю над урядом. В советських краях пануе повна безконтрольність урядових орґанів: урядників установляється з гори, з гори їх і усувається. Робітники та селяни не можуть ані установляти урядників ані їх відкликати. Публична опінія роблена урядом. Часописи та збори дозволені лише остільки, скільки вони вигідні та безкритичні супроти нього.

Серед таких умов лише високо ідейна людина може встерегтися перед покусою, яка кождого дня і кождої години манить особистими полекшами та вигодами. Що такі одиниці є й межи большевиками, сего розважна людина не може заперечити. Однак таких людий не богато. Більшість партії певно складається не з них, а зі звичайних карієристів, котрі стали комуністами для посад, для вигод, для хабарів, для наживи, для хліба. Купець, ставши з кадета большевиком, чейже не перемінив своїх поглядів, але, як давнійше використував робітника та селянина за царя, за Распутіна, за Керенського, так і далі хоче їх використовувати за Раковського. Він не тому пристав до комуністів, що вони зносять визиск, а тому, що визискувати неможливо не ставши вперед членом правлячої партії, не ставши вперед комуністом.

В той спосіб Комуністична Партія (большевиків) України валить ті високі цили та ідеали, з якими на устах вона починала революцію в Росії, з якими на устах вона почала підбій України. Сама система большевицького правління валить все добре, яке могло прийти від того перевороту, який вона хотіла утвердити на Україні.

ДОНОЩИК.

(Від власного кореспондента).

Я вже Вам писав про закриття останього орґану незалежної української думки в Галичині, „Вперед"; писав також, яку політичну ролю грав недавно заложений український щоденний часопис „Рідний Край".

Як добре сповняв „Рідний Край" свою службу Полякам, — хочу отсе навести вам один примір.

Після закриття „Вперед" польський соціяльно-демократичний „Дзєннік Людови" помістив протест, який видавництво „Вперед" внесло до польських властий проти закриття.

За се „Рідний Край" накинувся на „Дзєннік Людови" в статті п. н. „Оборона не на місци" (ч. 16 з 23. січня) ось-як:

„Дзєннік Людови", львівський орґан ППС., взявся до оборони „Вперед". **Нам видається та оборона дивною.** Бо „Вперед" не був письмом української робітничої партії, але був орґаном **ґрупки молоденьких комуністів,** які, надуживаючи пролетарського соціялістичного клича, **ширили в краю атмосферу взаїмної ворожнечі й ненависти** в хосен червоних товаришів зза Збруча. Се-ж не такі давні часи, коли „Дзєннік Людови" атакував „Вперед", називаючи його редакторів аґентами російського інтернаціоналу. Чи маємо „Дзєннікови" пригадувати ті часи? **В такій асмосфері, яку ширив у краю „Вперед", ніколи не дійде до порозуміння,** про яке собі тепер пригадав той сам „Дзєннік", який не знаходить ані слова тоді, коли ми в інтересі порозуміння виступаємо з управненими домаганнями нашого народа. **Ми розуміємо инакше свободу преси,** а також „Дзєннік-ови" нічого не завадить, як що не буде так горячкуватися в обороні **не соціялістичного, а комуністичного, шкідливого орґану".**

Я навів цілу статтю „Рідного Краю", щоб Ви побачили, до якої підлости здібна ся ґазета. Читається та стаття так, як коли-б її написав **урядовець польської поліції,** мотивуючи закриття „Вперед". Бачите, „Вперед" був орґаном комуністів і ширив у краю атмосферу, в якій не може дійти до згоди між Поляками й Українцями. Тому — на думку „Рідного Краю" — заслужив на закриттє, і „Рідний Край" обурюється, як „Дзєннік Людови" може проти того закриття виступати.

Як міг п. Михайло Яцків, український письменник, упасти так низько, щоби стати такою **польською поліційною собакою,** се вже справді незрозуміле. Але факт остає фактом, і ми бачимо, як він у „Рідним Краю" гавкає і кусає все, що противиться польському поневоленню.

Незрозуміло також, як може правительство Петлюри і його політичні круги дозволити, щоби „Рідний Край" підшивався під їх прапор.

Петлюра міг бути примушений іти під протекторат Польщі, міг у сій справі помилитися — все те я допускаю, але тяжко мені се допускати, щоб Петлюра міг похваляти й підпомагати роботу тих українських одиниць, які нанялися на польських поліційних собак проти власного народу.

Д-р Михайло Лозинський.

Відень, 31. січня, 1921.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ!

ОРҐАНІЗУЙТЕСЬ ДЛЯ НЕСЕННЯ ПОМОЧІ СТАРОМУ КРАЄВИ!

ВІДСИЛАЙТЕ ЗБІРКИ СЕЙЧАС, І РАТУЙТЕ ГОЛОДНИХ, ХОРИХ, ВДІВ І СИРІТ!

ПОДАВАЙТЕ ДО ВІДОМА ЧЕРЕЗ ҐАЗЕТИ, ЩО ВАША ГРОМАДА ЗРОБИЛА ДЛЯ РАТУНКУ РІДНОГО КРАЮ!

Петлюрівсько-Шульґинівська „заграничнa" політика.

Як звісно, Ліґа Народів відмовилась приняти в члени Україну і другі республіки, що повстали на своїх національних територіях по розпаді російської царської імперії.

За причину неприняття України до Ліґи подано се, що її уряд не постійний; що не має території (находиться поза територією України); що Ліґа Народів, як би приняла Україну в члени, то мусіла би, згідно з постановою 10-го параґрафу своєї конституції, боронити її території і границь, а ті границі ще не усталені, і, впрочім, Ліґа Народів тепер не має змоги обороняти Україну військовою силою.

В розмовах члени Ліґи Народів заявили представникам уряду Петлюри в Женеві, що як тільки українське правительство буде на території України і її границі будуть усталені, то Україна буде принята в члени Ліґи.

Відповідь Збору Ліґи Народів не подобалась пану ОЛЕКСАНДРОВИ Я. ШУЛЬҐИНОВИ, тому, що був міністром закордонних справ в Киеві за Української Центральної Ради, і, як самий потім писав, боявся вести заграничну політику. І длятого він на сю відповідь дав свою відповідь, відповідь чисто петлюрівську.

Дня 11. грудня, 1920, вислав він до президента Збору Ліґи Народів, Поля Гіманса (Бельґійця) лист, в якому м. і. написав, що ГРАНИЦІ УКРАЇНИ З ПОЛЬЩЕЮ УСТАНОВЛЕНО НА ОСНОВІ ДОГОВОРУ, А ГРАНИЦІ З РУМУНІЄЮ УСТАНОВЛЕНО САМОЮ РУМУНІЄЮ І НЕМА ПЕРЕПОН ДЛЯ ОСТАТОЧНОГО УСТАНОВЛЕННЯ СИХ ГРАНИЦЬ.

Тут вже пан О. Шульгин не боявся провадити „заграничну політику". Коштом українського народу йому легко ішло.

Петлюра віддав Пілсудському у Варшаві в квітні минулого року Галичину, Холмщину, Полісся і більшу часть Волині і „визначив" границі „польсько-українські", а пан Шульгин повторив ще се в Женеві.

Для додатку сказав ще, що і РУМУНІЇ „ДАЄ" УКРАЇНСЬКУ БУКОВИНУ ТА УКРАЇНСЬКІ ЧАСТИ (північну і південну) БЕСАРАБІЇ, ТОМУ, ЩО ВОНА ВЖЕ САМА ВЗЯЛА ТІ ЗЕМЛІ.

Перша політика „передавання" земель і народу в посіданне польській шляхті — є чисто петлюрівська; а друга політика, „зрікатись" земель і народу в посіданне того, що напав ті землі і той нарід — є чисто шульгинівська.

По правді, обі політики подібні. Ріжнить їх лише гра слів, бо як один так і другий признає право нападу і забору українських земель сусідами.

Вже ліпше було би, як би панове Петлюра і Шульгин далі боялись вести заграничну політику і не провадили її цілком, але оставили тим, котрі не лізуть на службу ворогам.

ГАЛИЦЬКІ КАЦАПИ ЗБОЛЬШЕВИЧІЛИ.

З ЦАРСЬКИХ СЛУГ СТАЛИСЬ БОЛЬШЕВИЦЬКИМИ ПРИХВОСТНЯМИ І КАНДИДАТАМИ НА КОМІСАРІВ.

Львівський кореспондент віденського українського тижневика „Воля" (ч. 5. з 29. січня с. р.) так пише про львівських кацапів:

Старі москвофіли галицькі теж не сплять і навіть поширюють свою діяльність. І відповідно до „духа часу" **перефарбувалися з біло-синьо-червоного кольору на червоний.** З нового року крім ґазети **„Прикарпатская Русь"** почали видавати „независимую ґазету для трудового народа" **„Воля Народа",** яка єсть — як вони пишуть — „одинокою народною ґазетою в Галичинѣ!" Сі дві ґазети в дуже рішучому тоні виявляють свою прихильність до „советської Росії" **І сі вчерашні найреакційнійші чорносотенці сьогодня пишуть статті під заголовком „Дрожатъ основы старого свѣта!",** де звичайно говорять про „великую Россію", але на новий взірець: „Памятай народе Галича, що Ты членъ великого, могучого народа русского, що безстрашно проголосивъ права трудовыхъ массъ цѣлому свѣтови".

„Воля Народа" навіть претендує на обєднанне всіх сил, що співчувають советській Росії. Вона пише таке:

„Не пора въ нынѣшный час на партійни роздоры и споры. (Під „партією" вони розуміють також і Українців. — Прим. дописувача). Нашу партійну борьбу мы рѣшимъ колись у власной хатѣ безъ чужой помочи. Нынѣ пойдемъ разомъ и дружно съ всѣми галицкими партіями, що стремятся до тойсамой цѣли: народной свободы".

* * *

Отже, як видно, **старі царські кацапи стались тепер новими камісарськими кацапами.**

Ріжниця в кольорах і в грошах, але служба тасама.

Вони се добре знають, і як служба Москві, то ол-райт, на її кольор вони ни дивляться, бо вони добре знають, що під червоним фляґом тепер сидять всі царські чиновники. Комісарюють в Московщині, на Україні і в других краях нападених Москалями. Скрізь нищать національне життє нападених народів, а насаджують московщину, — отже чого їм журитись?

Ріжниці для кацапів в Росії по правді нема. Вони там так як дома. Саме їм по душі.

Вони теж можуть бути в Росії комісарами і теж можуть панувати, як панують сотки тисяч других комісарів-наживників.

Се-ж їх мрія, яка і нюйорським недовареним „комуністам" мріється з далека, зза синіх від і синіх гір.

ВИДАННЯ ЛІҐИ НАРОДІВ ПРО УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ.

В часі осіннього засідання Збору Ліґи Народів в Женеві, у Швайцарії, придніпрянські Українці робили заходи за признанням України і за приняттєм її в члени Ліґи Народів. Сі заходи не увінчались успіхом, але мимо того Ліґа Народів поставилась прихильно до України бодай у своїх урядових публікаціях, яких підчас нарад Збору появилося доволі значне число.

Ґенеральний Секретаріят Ліґи Народів зладив цілих 5 друкованих видань в справі України в анґлійській і французькій мові. Сі документи дуже добре видані; виходили під нумерами і загальною назвою „Документи Збору Ліґи Народів". Першим в такій справі вийшов № 5, де Ґенеральний Секретар представляв делеґатам основну ноту Марголіна про принятте України. Потім вийшла велика публікація № 88, яка містить в собі меморіял Ґенерального Секретаріяту в українській справі, написаний досить обєктивно, і велику скількість документів (третій і четвертий універсал, конвенцію з Польщею з 21. апріля, вступ до Берестейського мира, документи, які свідчать про признанне України Совєтською Росією, французькі ноти Сент-Олера і ґенерала Табуї і т. д.); № 180— містить коротенький звіт про Україну 5 комісії для Збору;— 214—лист О. Шульґина і приказ Раковськаго з 12. вересня, 1920, (виданне випущено під заголовком: „Окупація України Совєтською Росією"); № 234 — заключує супровідний лист О. Шульгина до Ґенерального Секретаря сера Дроммонда і ноту Олександра Шульгина до Голови Збору.

Всі ті документи попали в руки кождого делеґата і таким чином не могли не мати аґітаційного значіння. З другого боку, сі публікації показують дуже коректне відношенне Ґенерального Секретаріяту Ліґи Народів до України.

Марійка Підгірянка.

НА ЗГАРИЩАХ.

Пустка, глуша вокруг
В вечір осінний.
Вдарив пожовклий луг
У шум подзвінний.

З руїн, згарищ, щілин
Будяк ся хилить;
Романець і полин
Килими стелить.

Крізь дроти, крізь палі
Вітер гуляє —
Виспівує жалі,
Мов в скрипку грає...

У дротах тих сховавсь
Окіп розбитий
І роскішно прибравсь
В осінні квіти.

Десь там скиглить пугач,
Десь огник блиска,
Чути діточий плач
Й скрипить колиска.

Бабуся там сидить
І тяжко дише,
Старий голос тремтить, —
Внуча колише.

Колише Москальчатко:
— Гей, люлі унучатко,
Цить, бідне, цить!
Бо мати твоя спить
У рутянім віночку...
Могила у ставочку
цить!...

ПОЛЯКИ БОЯТЬСЯ ЗА СХІДНІ ГРАНИЦІ.

Члени російської Конституанти в Парижі ухвалили резолюцію, в якій протестують проти якоїнебудь окупації чи анексії російських земель якиминебудь державами, уважаючи всі договори в сім напрямі неважними.

На запит кореспондента „Ґазети варшавской", чи се застереженне відноситься і до Польщі, **Мілюков** відповів: „Розуміється, бо ми є тої думки, що риський договір зовсім не відповідає етноґрафічним межам Польщі. Сього договору не признаємо. **Для нас можливою до приняття є східна границя Польщі, начеркнена Найвисшою Радою 8. грудня, 1919."**

З тої нагоди звичайно добре поінформований „Курєр Львовскі" з 26. січня с. р. пише:

„Можна би тієї резолюції російських політиків всіх відтінків не брати поважно, бо панами в Росії тепер большевики, колиб не ціла низка фактів, поза котрими Мілюков і Керенський відчули немов тиху згоду на їх домагання і **колиб не дивна згідливість політики обох Росій в кількох точках.** Годиться запримітити, що становище аліянтів в справі границь, які „нарисовано в Ризі, неясне".

„Курєр Львовскі" затривожений становищем Франції. Шеф французької політики буде придержуватись букви версайського договору, який мовчить про східні границі Польщі.

Не до смаку „Курєрови" проєктоване покликанне Бертельо на підсеркретаря стану в міністерстві заграничних справ. Називає його русофілом і непохитним ворогом Польщі.

„Курєр Львовскі" зазначує, що в справі східних границь Польщі ніхто не обстане за Польщею, коли у с у н е т ь с я Франція. Пише та ґазета:

„Кождий свідомий сього, що евентуальне признанне Вильни Литві є тільки покришкою, в дійсности ходить о Росію.

„І тут дивно згоджуються большевики зі своїми російськими противниками: ведуть спільну політику, одні зеднують Францію, другі Англію. І від якогось часу щораз більше признак, що на дипльоматичній шахівниці повіяв ворожий нам вітер.

„З причини ноти лорда Керзона, якою пробує він відвернути увагу большевиків від країв кавказьких і Азії на інші краї, можна побоюватись, що лорд Керзон вірний передвоєнній анґлійській концепції полишить большевикам вільну руку на заході.

„Большевики впевняють про свої мирові наміри супроти Польщі, та коли ходить о спірні і необхиті ніякими границями області виленські, становище їх непримириме".

(„Укр. Вістник").

ДЕМОКРАТІЯ З ПЕРЕПОНАМИ.

(З розмови кореспондента „Ді Обзервер" з князем Монака).

Перед княжою палатою стояла почесна сторожа: сині штани з червоними пасами, голубий френч з червоними шнурами, з золотими і срібними китицями та блескучими ґузиками, синій, золотом обведений шелом з червоно-біло-голубим бунчуком; грудь переповнена сяючими ордерами. Армія має 80 жовнірів, 10 офіцерів і одного полковника.

Я йшов до княжого замку, щоби побачити, як несолодко живеться голові, що носить корону Монака. Найшов я Альберта Ґрімальді, князя Монака, не в палаті, а в його лябораторії в океанографічнім музеї; на зношене убрання накинув він синій фартух і працював. Князь се собі спокійний, присадкуватий, старший чоловік з короткою, сивою бородою, карими очима і чертами Француза з вищого середнього стану. Його лице свіже і смагляве.

Він говорив по англійськи без похибок, тільки з легким французьким наголосом. Його поведення змінялось відповідно до свідомости комічних черт його малого королівства і глибокої поваги, з якою говорив про будучність Монака.

Я запитав його, як володаря, яке він має найактуальнійше політичне питання.

„Демократія",—відповів поволі.—„Бо бачите, що десять літ тому був я абсолютним монархом, як се були усі Ґрімальді від століть. Але наш вік є в чимраз більшій мірі віком д е м о к р а т і ї, конституційного правління і народнього законодавства. Тому я сказав мойому народови: ми в Монако не сміємо оставати позаду, ви мусите мати державний лад останнього демократичного видання. Маєте правити самі собою. Я поділив Монако на 24 повітів. Кождий повіт має вибрати одного представника і се буде ваш національний парлямент.

„Та прийшлось мені довго вияснювати справу моїм горожанам. Вони вбили собі в голову, що я намагаюся накинути їм роботу, яку по праву мав я сам виконувати. „Чомуж нараз має бути инакше, як ми досі звикли"? — думали вони.

„Тому, що ви мусите держати крок з часом" — відповів я.

„Чи бракує нам яка новість" — хотіли знати. „Чи не маємо автоматичних електричних вінд, доріг без заміту, електричного світла, телефону в найостаннійшій хаті, взірцевих шкіл і шпиталів марки 1920 і т. д."?

„Але не маєте модерного правління" — відповів я.—„То є ваша річ", сказали вони. „Ми маємо свої власні справи".

Я не вірив, а він, похитавши з усміхом головою, сказав зажурений: „Се є більше, чим правда. Ми споримо над сим по сьогоднішній день. Бачите, я обстоював як монарх при тім, що я мушу мати мою волю. Я спровадив комісію французьких експертів, щоби вона уложила для Монака чудову Magna Charta. Я проголосив її як державний лад краю і назначив день виборів до парляменту. Задержав я собі права тільки звичайного горожанина".

„А мій народ бурмотів: „Ми не маємо 24 людий в Монако, якіб щонебудь розумілись на законодавстві", казали вони. „То нехай вчаться настоював я. Таж у нас нема 24, що мали би на се вільний час". І на сьому стояли. Я був в роспуці. „То виберіть дванайцятьох" — торгував я. З великою неохотою обіцяли вибрати 12, одначе під умовою, що сі люди не будуть мати останнього слова в виданню законів, що я мушу мати право вета. — Спочатку я отягався.

„Аж ту мій народ почав самперед хвилюватись, а дальше став нервовий і гнівний. Орґанізував демонстрації. Положення ставало чимраз грізнійше, я бачив, що буду мати революцію, якщо не згоджуся. Ніякий володар не бажає собі революції. Отже я мусів приняти компроміс: 12 парляментарних законодавців і право вета для мене".

„аН щастя", додав усміхаючись, „я не мушу виконувати його вічно".

Пишіть до „Свободи", що робить Ваша громада: чи збирає поміч для Галицької України; чи уладжує віча, концерти, представлення. Напишіть також, як нічого не робить і подайте, чому. Дописи написані коротко, виразно, читко, по одній стороні паперу і на картках невеликих, будуть все поміщені впору. Довгі, нечиткі дописи, писані на великих картках паперу, мусять довго чекати своєї черги.

ФРАНЦІЯ І ПРИРОДНІ БОГАЦТВА СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

Замітки до франко-польських фінансово-економічних переговорів.

(З віденського „Укр. Прапора").

(п. л.) Визначна анґлійська різьбярка Місс Шерадан, як відомо, була недавно покликана Каменевим до Москви для зроблення ґалерії бюстів усіх головних лідерів російського більшевизму. Повернувши назад до Лондону, місс Шерадан оголосила в „Таймсі" свої сензаційні спомини про побут в Москві. Є в них і пікантні уступи, які доторкаються політичних справ. На запит різьбярки, звернений до Троцького, що він думає про Францію — новочасний Ґамбетта російської революції відповів: „Франція — це істерична жінка. Кричить, пручається, робить багато галасу — але в ґрунті річи вона хора. І ми її не боїмося!... Але інакше діло з Англією..."

Будучність покаже, чи зідлива характеристика Троцького відповідає правді чи ні. Всеж таки приходиться зазначити, що уся політика Франції у відношенню до нас — себто у відношенню до цілої України, а з осібна до Східної Галичини, є одним пасмом величезних, трагічних помилок і непорозумінь. Колись прийде пора, де ця політика жорстоко пімститься на Франції, так, як пімстилася на Австрії її польонофільська політика.

Чого хоче Франція? Франція стремить всіми силами до того, аби не допустити до реставрації передвоєнної могутности Німеччини. Пильнує виконування букви постанов версальського трактату. А тимсамим Франція підпирає всіми силами кожну державу, яка таким або иншим робом, ворожо відноситься до Німеччини.

Ця політика Франції є зрозуміла і певно вона не підпаде зміні. Зрозуміла є також симпатія Франції до Польщі, яку Французи вважають „природним" ворогом Німеччини. (Як відомо, за часів війни Поляки доказували на всі лади Німцям і Австріякам, що вони „природні" вороги Росії; на цій основі збивали Поляки тут свій великий політичний капітал). Політика кожної великої держави, та ще такої виробленої як Франція, має свої витерті шляхи, по яких вона незмінчиво йде і від яких її ніхто не відверне. Тим самим і кожен тверезий політик мусить рахуватися з поданим станом справи.

Але невже допомога і союз з Польщею значить, що Франція мусить власними руками витворити ковкруги Польщі вінець ворожих для Польщі держав і народів? Невже світ кінчиться на непевних східних польських кордонах? І де є написано та хто доказав, що цей Схід невідклично стоїть за Німеччиною? Ось тут, по нашому, зачинається нервозність французької політики та її простолінійний догматизм з одного боку, а з другого цілий спліт непорозумінь і закулісових інтриґ. Здорова льоґіка говорить, що колиб нашій дипльоматії вдалося найти доступ до рішаючих французьких сфер і до французької публичної опінії — всі пересуди і всі ошибки, які Французи роблять супроти нас, далисяб усунути. А в кожному випадку, вони є такі, що вимагають від нас постійної напруги і постійних вияснюючих зусиль. Бо на ділі, наші вороги Поляки, не всилі подати ні одного серіозного доказу на те, що лінія національної всеукраїнської політики в чім небудь мішає політичній лінії побідної Франції. Як за добре знаних австрійсько-німецьких часів і тут головну роль грають витерті польські фрази, їх закулісові інтриґи, їх товариські і фінансові звязки. В сх.-галицькій справі, Франція є Поляками в найбільше визиваючий спосіб обдурювана і тероризована. Так було від початку нашого збройного конфлікту з Поляками, так є і досі.

Український народ Східної Галичини бажає лиш сего самовизначення. І його нестримної волі до свободи не будуть всилі на довшу мету задавити жадні насильства і жадні інтриґи. По нашій безпосередній волі чи по волі обективних і незалежних від нас обставин — визволення Східної Галичини з польської неволі мусить наступити. В глибині душі навіть самі Поляки є свідомі цего і ще на днях польський премієр жалувався голосно, що справа Сх. Галичини, „не полагоджена по думці Поляків". Поляки грають свою утерту політику va banque і до цеї політики втягають Францію.

Міжнародний стан східно-галицької справи добре всім знаний. Наша країна не признана Польщі, це є факт незбито підтверджений многими актами і документами. Одначе за ними стоїть ще одна найбільша наша сила, на якій ми всеціло опираємося — нею є воля, непохитність і завзятість цілого українського народу Сх. Галичини.

А фактичне положення? На ділі — дряхлі стіни польської Річипосполитої стоять на Сході в безпосереднім сусідстві до величезного російського революційного вулькану. Цей вулькан тепер на хвилю потах. Але побачимо, що буде з ним у найблищому майбуттю!!...

Розумніщі Поляки дрожать на спогад надходячих подій. У нутрі — Польща цілковито зруйнована. Польська марка стоїть нище австрійської корони. Доріжня зростає в застрашуючий спосіб з дня на день. Державні дефіцити переступили вже фантастичну суму 100 міліярдів. Адміністрація недописує, а промисл і леґальна торгівля зруйновані. Цвите лише поскарство. Про те, що за виїмком Румунії Польща між своїми сусідами не має ні одного приятеля — знає кожен. На міжнародній арені, як це показали наради Союзу Народів в Женеві, Поляки також цілком зізольовані. І тому ясно, що Польща смертельно боїться одного — аби не втратити ласки у Франції. Для цеї цілі Польща робить всі можливі зусилля. Бо Польща знаменито розуміє, що дійсна користь Франції — лежить якраз в тому, щоби народам, які лежать на розмежу між Росією і Німеччиною — всім по справедливости і на рівні допомогти до визволення. Бо лише тим способом ще може Франція перешкодити справді неминучому союзови будучої Росії з Німеччиною. А вже допомога визвольним стремлінням сх.-галицьких Українців не тільки не шкодить Франції в нічім, а противно під кождим оглядом французькій політиці пособляє. І так само не має чого Франція боятися „втратити ласку" у Польщі, колиб справді прийшло до переорієнтації Франції у нашій справі, так, як Польща цілковито залежить від Франції, а не навпаки. Як би стався цей факт, Польща не моглаб ні пальцем кивнути...

Найновіщою спробою Поляків є їх зусилля — ще сильніще, чим це було досі прикувати Францію до свого воза фінансами. Поляки хочуть ратувати свою валюту. Як? Цілком просто. Вони домагаються від Франції міліярдового кредиту, а в заміну за це — дають їм як колись Заґлоба Шведам... Нідерлянди: нашу нафту, наші саліни, наші ліси, наші залізниці і землю. Французький економічно-фінансовий синдикат мавби зїхати до Сх. Галичини і тут безпосередно взяти у свої руки експльоатацію цих наших природних багацтв. Поляки тим способом, як сказано, вбивають дві мухи нараз: дістають фінансову поміч, якої їм ніхто не хоче дати і не дасть, а крім того ще тісніще привязують Францію до візка своєї безглуздої і безвиглядної імперіялістичної політики. Часописи доносять, що в цій справі має їхати до Парижа сам Пілсудський.

Проти всіх цих польських заходів підносимо рішучий голос протесту. Ми ніколи не допустимо, аби хтонебудь торгував нашою скірою і на наших плечах та нашим коштом закріплював свої політичні пляни. Всі договори, які заключать Французи з Поляками — для нас не мають ніякого значіння. Вважаємо їх і вважати-мемо за кусень звичайного паперу. Французькі интересовані кола мусять, з уваги на події, які на нашій области можуть і певно наступлять, бути свідомими, що з їх капіталів, які вони в Польщу, а з осібна в Сх. Галичину всадять — не одержать назад ні зломаного сотика. Позатим: жура за капітали французьких фінансістів — не є нашою журою.

Всеж таки розуміємо, що бути оптимістом в цій справі, немає причини. Занадто ми багато перейшли і занадто безпристрасно навчилися дивитися на цей бік нашого міжнародного положення. Щож отже нам лишається? Сказати своє і виждати спокійно, що нам принесе будуччина. На щастя — наша країна лежить в такій сфері, до якої сила паризьких і других кабінетів не цілком доходить. Ми не перший і не останний народ, над яким ріжні „сильні от міра сего" переходили до дневного порядку і писали над ним паперові вироки. Наша доля виковується в грудях міліонів українських сердець, витоплюється в горнилі великої революції Сходу. І звідси прийде, таким або иншим способом, наше визволення.

Але чи корисно французькому народови докидати до великого списку тяжких прогріхів супроти нас ще і зганий останний? Відповідь на це питання не лежить в наших руках...

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Листи з погрозами.

Вас. Са., Рочестер, Н. Й. — Присланої Вами новинки про те, що мейор міста Рочестер дістав листи з погрозами, що висадять бомбою фабрику черевиків, ми не містимо тому, що після всякої правдоподібности сей лист був писаний божевільною людиною або дураком, котрий думає, що такий лист є добрий жарт. Тяжко припустити, щоби такі листи висилали большевики, як се пишеться в новинці; хоч большевиками називаються часто прості злочинці, однак треба сказати, що в богато містах большевикам приписували полісмени ріжні страшні наміри, а пізнійше показалося, що то сама поліція придумала все для своїх власних інтересів. Поміщенне новинки про лист з погрозами моглоб викликати лише переполох, а сего може лише і треба тим, що лист писали.

Петро Щербатий, Шикаго, Илл. — Лист, про який пишете, пришліть нашій редакції до переглянення. Помістимо цілий або вчасти, а по використанню Вам відішлемо.

Невірний Тома, Ню Йорк. — Ваша допись добра але спізнена. На тусаму тему вже було богато дописий в нашій часописі. Між иншим був уже також заміт старій Екзекутиві У. Н. Комітету, що уступила з уряду, лишаючи справи з домом і фондом „Укр. Дня" не полагоджені, а тимсамим складаючи до певної міри із себе одвічальність за сі справи. Не містимо дописі лише тому, аби не повторяти, хотяй би иншими словами, річий сказаних уже кілька разів.

До Української Господині.

Спитайте котрунебудь женщину, яка уживає Мазолю при приготовлюванню страв, про добрі наслідки уживання цеї оливи. Спитайте її, яку ріжницю вона найшла між Мазолею й иншими оливами або товщами, які вона уживала. Спитайте її, чи не найшла вона значного уліпшення у варенню, відколи почала уживати Мазолю?

Вона вам скаже і запевнить вас, що при смаженню і печенню Мазоля є так добра як масло, а є ліпша як смалець і инші звірячі товщи.

Мазоля — це дуже економічна олива. На ній можете смажити рибу, бараболі або цибулю, і т. д., а що полишиться, оставити на другий раз. Полишена олива є добра, бо Мазола не принимає запаху ані краски поживи, яку смажиться.

Коли любите салади, то Мазоля дуже надається для цього. Вона є так добра як пальмова олива (olive oil), і є значно таньша, бо за

Мазолю спродається у вигідних пайнтах, квартах, півгальонах і гальонах. Не потребуєте оплачувати ввозового цла.

Не потребуєте держати її на леді, бо хочби як було тепло вона не зрідне.

ҐАРАНТУЄМО:

Коли ви не є задоволені якістю й економією Мазоли, ваш гросерник зверне вам гроші.

MAZOLA SALAD AND COOKING OIL

CORN PRODUCTS REFINING COMPANY,
17 Battery Place, New York.

СЕ І ТЕ.

Чудо над Полтвою.

Діждалися і ми оноді свойого чуда над Полтвою. Після розмоклої, в безконечність продовжуваної малопольської осени, що черепашиним ходом воліклася аж у другу половину січня, наспіла ненадійно зміна. 25. січня був першою дниною української зими. Забіліли сніги. Метелиця засипала місто, вибілила вулиці і дахи. Та не в сьому діло. Для звеличання зимового свята заграли громи, кілька кривавих блискавок перерізало небо, а в саму середину Львова вдарив грім і розколов бідну тополю. Львівський магістрат вийщов ціло, бо, як відомо, громи мають звичай все бити в тополі і дуби а ніколи не бють — у виходки...

Мій Боже! Які толки кружляли по місті з приводу сього небувалого явища. Громи в зимі! Сього не тямлять старі люди. То й говорили собі на ухо, що наближається конець світа, що небо переживає якусь важку крізу і т. и.

Мені пояснював оден поважний християнський суспільник, що вже й само небо не може довше дивитись байдужно на все те, що діється на нашій бідній землі — і грозить своєю інтервенцією а то й офензивою...

До сеї пори ніяке пресове бюро не прислало ні пояснення ні спростовання. Могло би виглядати, що се дійсно була погроза неба, а на чию адресу звернена, легко догадатись, хоч трудно написати...

А мені все таки здається, що було се хрестне благословенство для „Українського Вістника", якого перше число саме в сю днину появилося.

І се нас радує й загріває. Добре, що грім хрестив нашу дитину немов на символ тої дороги, яку їй прийдеться верстати. Підемо серед бурі, громів і метелиці. Ніщо нас не спинить і не заверне з дороги. Ніщо не заглушить нашого голосу. Підемо крізь люті морози, крізь снігові завії і — вичаруємо весну.

Тиберій Горобець.
(„Український Вістник").

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Оголошення женитьби не приймається. — За оголошення пошукувань платиться 10 центів за стрічку (5 слів) за одно поміщеннє, за більше разів даесь відповідний опуст. Дворазове оголошенне з 5 стрічок $1.00.—(

Пошукую своїх братів **МИКИТУ** і **СТЕФАНА** і сестру **ПАРАСКУ БАКУН.** Вони походять з села Майдан, повіт Гусятин, Гал. Мають перебувати в Канаді. Хтоби о них знав або вони самі, проситься зголосити на адресу: CATHERINE BAKUN, 95 Chapel St., New Haven, Conn. 43-5

Пошукую свого тата, **ЙОСИФА ОЛЕЩУКА;** походить з села Залуже, повіт Забараж, Гал. Має перебувати в Newark, N. J. Хтоби о нім знав, прошу ласкаво донести на понизшу адресу: JOSEPH OLESHCHUK, 542½ Congress St., Portland, Maine. 45-46

Пошукую свою сестру **АННУ ГАЛИДЕЙ.** Хтоби о ній знав або вона сама зволить зголоситися до: J. HALYDEY, 2724 Clay Ave., Hamtramck, Mich. 45

Пошукую свого брата **ПЕТРА ШУМОВСЬКОГО,** походить зі села Панчова, повіт Ліско, Гал. Перебував коло Пітсбурга, правдоподібно в Ambridge. Він самий або другі краяни, котрі знають де він перебуває, зволять повідомити мене: MICHAEL SZUMOWSKI, Box 192, Clearfield County, Osceola Mills, Pa. 44-46

НА ПРОДАЖ Ресторан і Лонч Рум під ч. 132 Church St., New York. Голоситися особисто під згадане число. 43-45

ПРОДАМ ТАНО кількадесять українських книжок за половину ціни. Добра нагода для читалень і агентів, бо книжки є нові і цікаві змістом. Продаю, бо їду до краю. Голоситись до: ADAM BRATKOWSKY, 96 Hazel St., Woonsocket, R. I. 43-45

НА ПРОДАЖ бучерня і гросерня, з усім уладженнем шторовим, бизнес добрий, серед Українців і Славян. Добра нагода купна для Українця-бизнесмена. Хто хоче заінтересуватися сею продажею, зволить зголоситися до штору під ч. 38½ Greene Street, Jersey City, N. J. 43,5,7

МУЩИНА, батько 3 дітий, пошукує женщини в віці від 25 до 35 літ, бездітну, здорову, лагідної вдачі, Українку, котраби хотіла занятися веденнем дому і доглядом дітий. Для порозуміння проситься слати зголошення на адресу: C. H., c/o „Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 44-47

ХТО ПРИШЛЕ 20 докладних адресів своїх товаришів або знайомих, той одержить Календар Укр. Мистецької Накладні з Відня, або серію карток з боїв Укр. Січових Стрільців. Проситься слати до: 34-51
STEPHEN DEMBITSKY,
All Slav Agency,
204 West 27th St., New York City.

ДЛЯ ЗДОРОВОГО УСМІХУ!

COLGATE'S RIBBON DENTAL CREAM
DELICIOUS ANTISEPTIC ECONOMICAL
CANNOT ROLL OFF THE BRUSH

УКРАЇНЦІ! ДОРОГА ОТВОРЕНА!

ШИФКАРТИ НА ВСІ ЛІНІЇ ПО КОМПАНІЧНИХ ЦІНАХ.
Пишіть зараз то Вам пораджу як обійтися в справі виїстання пашпорту і всіх вказівок подорожи, до:

І. ГЕРЦ, Банкир і Нотар,
224 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

ДАЄ ПОЛЕКШУ

Коли лікар заявить, що вам потрібний

SCOTT'S EMULSION

він знає про се, і можете бути певні, що се поможе вам скорше чим щонебудь инше.

Scott & Bowne, Bloomfield, N.J. 20-22

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.
Години приняття: від 9. рано до 9 вечер, в неділі до 4. пополудни.
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

ТЕЛЕГРАМА

ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ, КОТРІ МАЮТЬ НАМІР ЇХАТИ ТЕПЕР АБО НА ВЕСНУ ДО КРАЮ.

Удавайтеся до **Всеславянської Агенції,** котра є віддалена лише чотири бльоки від стації **Пенсильвенія,** котра спродає **Шифкарти** на всі лінії до краю і з краю.

Посідає добрий і чистий **Готель** для відїзджаючих і приїзджаючих. 149сч57

Спроваджує кревних з краю під опікою аж до Вашої місцевости. — Хто не може їхати або спровадити рідні з краю, нехай шле грошеву поміч. — Наше Бюро пересилає гроші чеками, почтою і телеграфічно по найнизшім деннім курсі або долярами з повною ґаранцією. — Пишіть сейчас по всякі поради до:

ВСЕСЛАВЯНСЬКОЇ АГЕНЦІЇ
Стефан Дембицкий (властитель).

ALL SLAV AGENCY, 204 WEST 27th STREET, near 7th Ave., NEW YORK CITY.

ПЕРШОРЯДНА УКРАЇНСЬКА

АПТИКА І ДРОҐУЕРІЯ

МИХАЙЛО УГОРЧАК,
(Давнійше C. J. McCloskey)
216 Washington St., cor. Sussex St.
Jersey City, N. J.

Приладжує ліки після лікарських рецепт скоро, сумлінно і по умиркованій ціні. Має на складі великий засіб ріжнородних зел і корінів, всі американські і заграничні патентовані ліки, масти пілї і т. и., великий вибір перфум, пудрів і других косметиків і взагалі все що входить в обсяг аптики і дроґуерії. **Морожене і Сода.**

Довголітна практика і фахові державні дипльоми дають найкрасшу запоруку сумлінної скорої і гречної обслуги. 107ч—

Отворене кождого дня в тижни виключаючи неділі і сьвята від 8-ої год. рано до 11-ої вечер.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довгих поклицків).

PITTSBURGH, PA.

Заходом **Української Шкільної дітвори** при церкві св. Івана Хрестителя, С. С. Пітсбург, відограється представленне получене з концертом **ВІНОК НА МОГИЛУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА,** діточа сцена в 2-ох відслонах, нап. В. Лебедова, в честь шістьдесять літних роковин смерти Тараса Шевченка, **в неділю, дня 27. лютого 1921 р.** в парохіяльній гали на **S. S. 7th Street, Pittsburgh, Pa.** 43145

Дорогі Родимці! Шкільна дітвора на С. С. в Пітсбургу обходити-ме 60-літні роковини смерти незабутнього Кобзаря України, Батька Тараса. Діти наші, се наша надія, тому варта приглянутись їх першому виступови. Ваша присутність заохотить їх в дальшій науці і додасть відваги надальше. Ми сподіємося, що Дорогі Родимці загостять на се торжество, щоби гідно пошанувати память найбільшого нашого поета Тараса.

Не забудьте помянути не злим тихим словом Тараса Шевченка.

Дохід призначений для вдів і сиріт по борцях за волю рідного народа. Початок о годині 7-мій вечер. Вступ 50 і 35 цнт.

С. Ягелло.

NEW YORK, N. Y.

Заходом **Т-ва „Борці Визволення України"** і на чисельні домагання публики, Драм.-Співацький Кружок Укр. Р. Клюбу відограє **в суботу, дня 26-го лютого 1921 р.** дуже інтересну драму з життя дідичівської родини на Україні за часів російського царату і на початку революції, написану П. Стеценком під заголовком: **ЗА ПРАВДУ І ВОЛЮ НАРОДА,** в Українськім Народнім Домі, 217 Іст 6-та улиця, Ню Йорк. **По представленню баль!** Галя отворена о годині 6-тій. Початок представлення точно о 7.45 вечер. Вступ 75 центів. 45-46

УКРАЇНСЬКА ФРИЗІЄРНЯ.

МИХАЙЛО КУРГАНОВИЧ
отворив свою барберню під ч. 265 EAST 10th St., NEW YORK і просить Українців приходити як найчисленнійше. 40-45

ЩАСЛИВІ ДНИ!

Наступлять для тих Українців в Америці, котрі будуть знати англійський язик. Коли Ви до сего часу не володієте ним, то впишіться до нашої школи а в протягу 3 місяців Ви будете читати, писати і говорити по англійськи. Пробні лекції і подробиці висилаємо за 10 цнт. грішми або марками, можна і канадійськими. Адресуйте: 95-98

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46, 525 West 47th St.,
New York City.

ЖМІЄЧНИК є одним з найліпших домашних ліків і певним средством проти ревматизму, болів плечий, коленя і болів грудий. Є помічне на болї голови, на болї суставів у рук і ніг, на легкий параліж карку, болї горла і зубів. **СЕЙ ЛІК Є ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.**

Відносіть ся до генерального агента, залучаючи 3-центову марку на відповідь. 38ч—

MIKE FEDIW,
3 WASHINGTON AVE.,
HASTING ON HUDSON, N. Y.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ

спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.

DR. B. HOHENBERG,
304 — 2nd AVENUE,
(межи 17. а 18. улицею)
NEW YORK, N. Y.
Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон: 1832 Stuyvesant.

ДР. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.
Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17th St., New York, N. Y.
Години урядові: 12-2 попол. і від 6-8 вечер, а в неділі і свята від 10. рано до 2. попол. Телефон Stuyvesant 4493. 1вчг

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема ліпшого ремесла від автомобільового. Я є з краю довголітний і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всі часи. Знайте, що наша школа є одною з ліпших в Америці. Уживаєсь до науки всі найновійші моделі автомобілів. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьтеся з нами. Офіс отворений і в неділі. Запишіться до нашої школи. — I. Stepanoff, інструктор і механік.
Для інформації наш офіс отворений в неділі до 12. г. в пол. Пишіть по катальоґ

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

В ОКОЛИЦІ МІСТА РОМ, Н. Й.

1) Фарма 172 акрів урожайної землі, дім в добрім стані, телефон в домі, 3 бані, тартак, 62 акри грубого ліса, сад овочевий, 7 коров дійних, 2 коні, стадо курий, всіляка машинерія. **Ціна $6500, вплати 2 до 3 тисячі.**

2) Фарма 80 акрів, 30 акрів грубого ліса, сад овочевий, добрі будинки, 2 корови, 2 дуже гарні коні, 25 курий; всякі машини до поля. **Ціна $3000, вплата $1500.**

3) Фарма 64 акрова, будинки добрі, ліс, сад овочевий, 2 корови, 3 коні, автомобіль, трок 2-тоновий; машина до різання дров, дім, баня нова; всякі машини фармерські. **Ціна $3700, вплати половина.**

4) Фарма 82 акрів, добрі будинки, 5 коров, 3 ялівки, 2 коні, 50 курий, першої кляси дім і бані; ріжнородні машини до поля. **Ціна $3600, вплати $2000.** 42-45

Родимці! Тепер найліпша пора купити фарму тут в Rome, N. Y., у свого чоловіка, Українця. Хто має охоту купити тут фарму, нехай запамятає мою адресу і назвиско і пишіть до мене по інформації. Коли приїзджаєте особисто до мене, то стережіться других людців, які Вас хотіли би перемовити. Питайте за моєю адресою, бо офіс находиться в моїм власнім домі.

ІВАН ЛАВРУК,
306 S. MADISON ST., ROME, N. Y.
Телефон 1377.

SANTAL MIDY — МОЧОВІ ВІДХОДИ регулює В 24 ГОДИНАХ. Кожда пачка має напись з MIDY. Уникайте підробів.

ХТО МАЄ ЗАМІР спровадити знакомих або родину з краю до Америки а жадає інформацій в тій справі, хай зголоситься до:
IMMIGRANT AID CO., Inc.,
49 E. 7th Street, New York City.

ДО КРАЮ

На поспішних кораблях до **ГАМБУРҐА і ЛІБАВИ** без пересідання можете відїхати сейчас працюючи на кораблі при легкім заняттю пару годин денно. Пашпорти виробимо тут на місци. Приїзджайте сейчас готові до виїзду. 29вчс—

GREENWICH LABOR AGENCY
129 Greenwich Street,
New York, N. Y.

НЕДУГИ МУЩИН

DR. KOLER

638 PENN AVENUE,
PITTSBURGH, PA.
Говорить по українськи.

Др. Колер відбув свої студії в Росії і має 28 літ досвіду у лїченню мущин. Голоситься особисто, почтою не лїчу. Години приняття: від 9. рано до 5. веч., в неділі від 9. до 2. попол.

МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ СВ. АРХ. МИХАЇЛА

Коли Ви недужі на яку скірну недугу, немічні на силах, як маєте ревматизм, нечисту кров, сверблячку тіла, катар жолудка, солітер (наліствик), конвульсії (падучу хоробу), кашель, перестуду, внутрішні болї від подвигання, або коли дбаєте про красу Вашого тіла і потребуєте лік на поріст волося, вусів, або для усунення волося, пофарбовання сивого волося, зроблення лиця гарним або взагалі на всі инші недуги, а хочете мати ґарантовану пораду і добру медицину, то опишіть нам зараз Вашу недугу а наші знатоки медицини Вам поможуть. Жадайте катальоґ у:

ST. MICHAEL MEDICINE CO, INC.
CARLSTADT, N. J. Dep. D.

R. J. GLICK АГЕНТ АСЕКУРАЦІЙНИЙ ВІД ОГНЯ.
Офіс находить ся в
WILLIAM McCONNEL BUILDING
SHAMOKIN, PA.

KI-MOIDS

(ЗЕРНИСТІ)
ПРОТИ **НЕСТРАВНОСТИ**

Смачне в ужиттю, помічне; розпливаєсь сейчас на язику або у воді; уживайте після потреб.

СКОРА ПОМІЧ!

Є також в табличках для вигоди купуючих.

Продуковані через Scott & Bowne витворці
SCOTT'S EMULSION 12

DR. M. SMITH
16 E. 7th ST., NEW YORK
Tel. Orchard 6072.
коло Церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий. 1в,ч,с
Найновійші електричні апарати.

АДВОКАТ O. H. DROEGE

49 E. 7TH ST., NEW YORK
Розмовитесь по українськи.
Години урядові від 4. до 8 пополудни кождого дня, окрім неділь і свят. 08—

КОСТЮМЕРІЯ „ПОЛТАВА"

випожичає костюми до всіх українських представлень по умиркованій ціні. По близші інформації голоситись:

COSTUMERS POLTAWA,
R. F. D. 2, Walnutport, Pa.

ДОКТОР ЗИНС

СПЕЦІЯЛІСТ
НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
Говорить по українськи.
Має 25-літну практику в „Ню Йорк Пост Ґраджуейт Госпитал" і „Джан Гокинс Госпитал" в Бал.
Лікарська Порада Даром.
Години: від 9. рано до 3. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. попол.
110 E. 16th St., New York.
між Irving Pl. & Union Sq.

Переїзд Вільний

до УКРАЇНИ, ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ так само як перед війною на кожду пристань. ШІФКАРТИ на всі лінії корабельні ПРОДАЄМО НАЙТАНЬШЕ, а всяку поміч перед виїздом одержите від нас дармо. Наше КОНЗУЛЬТАЦИЙНЕ БЮРО ПАШПОРТОВЕ залагодить всьо потрібне до подорожі до краю. Зголошуйтесь лише просто до нас особисто або листовно. ЧИМ СКОРШЕ, ТИМ ЛІПШЕ. ГРОШІ до краю пересилаємо найскорше, після денного курсу а услуга є цілком безплатна.

Український Дім Банковий

GOLDBERGER & GOODMAN.
136 EAST 42ND STREET, NEW YORK, N. Y.

Новість

КАРА — ЗА — ГРІХ

СУМНИЙ ОБРАЗ З ЖИТТЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДА
в 3-ох актах
Написав СВІЙ.

ЦІНА 35 ЦЕНТІВ.

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:
„SVOBODA"
83 Grand Street,
Jersey City, N. J.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.
115 Ave. A., NEW YORK, N.Y.
Telephone: Orchard 2568.

ХОЧЕТЕ
їхати до старого краю?
ХОЧЕТЕ
спровадити родину з краю?
ХОЧЕТЕ
вислати рідні грошеву поміч?
ХОЧЕТЕ
перевести яку правну справу в старому краю? 80—

То приходіть або пишіть до
АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА В НЮ ЙОРКУ.
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
80 East Seventh Street,
New York City.
(Adv.)

ШКОЛА АКУШЕРІЙ.

Учіть ся АКУШЕРІЇ в нашій школі або в своїй хаті під нашою дирекцією; старанна, цілковита і скора наука; приймаєсь кождого часу. По укінченю видаємо ДИПЛЬОМ. АДРЕСУВАТИ: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St., New York City. Телефон: Stuyvesant 933.